

Kriteria průběžného odlovu pro období redukce populace – Krušné Hory

Stav prostředí a populace jelení zvěře v Krušných Horách vyžaduje úpravu běžných pravidel selekčního odlovu, tak jak jsou u nás tradičně realizovány v méně problematických oblastech republiky. Pro zvýšení účinnosti lovu je třeba „očistit“ vžitou metodiku od zbytečně komplikovaných pravidel a uvolnit selekční kritéria. Tento krok však může mít, v případě snížení početnosti jelení zvěře, silnější pozitivní vliv na drift genofonu lokální populace, než doposud uplatňovaná negativní selekce, odlov podprůměrných kusů - oproti ponechání silných kusů. K tomu je třeba zopakovat si některé exaktně podložené údaje o biologii jelení zvěře:

- paroží jelenovitých je významným druhovým znakem
- paroží jelenovitých je projevem pohlavního dimorfismu druhu
- paroží jelenovitých je odrazem kondice jedince
- paroží jelenovitých je pomocným znakem pro určení věku jelenů
- paroží jelenovitých umožňuje snadnější identifikaci jednotlivých kusů v jedné periodě
- hmotnost a rozměry paroží jelenovitých mají nízkou dědivost, poněkud vyšší dědivost má architektura parohu
- z výše uvedeného plyne a v praxi se dlouhodobě potvrzuje, že síla selekčního tlaku který je možno vyvinout lovem v současných podmínkách vytváří minimální genetický krok
- hmotnost a rozměry paroží jsou ovlivňovány sociálním postavením jedince v tlupě (hladina hormonů)
- významným faktorem, který ovlivňuje hmotnost a rozměry parohu je potrava (kvalita, kvantita)

Biologická cena jedince pro populaci závisí na jeho:

- pohlaví
- věku
- kondici
- reprodukčních schopnostech

Kriteria průběžného odlovu pro období redukce populace

Cílem managementu je v současném stavu období:

- snížení početních stavů na úroveň únosnou pro prostředí
- dodržet standardní věkovou a pohlavní strukturu populace stanovenou plánem chovu a lovu
- zachovat autochtoní genofond populace

Selekční kritéria pro redukční odlov:

- pohlaví jedince
- věk
- kondice
- pomocná kritéria chránící v populaci nejceněnější jedince

Pomocná kritéria chránící v populaci nejceněnější jedince

Kolouši:

- ponecháváme jen nejsilnější a nejvyspělejší kolouchy
- ke konci doby lovu, kdy je již možné posoudit pohlaví preferujeme lov laněček

Jeleni s prvním parožím:

- ponecháváme nejsilnější špičáky s lodyhami ostře zakončenými a delšími než 45 cm nebo s lodyhami tupě zakončenými a delšími než 40 cm nebo paroží členitější než špičák a delší než 30 cm

Jeleni s druhým parožím

- ponecháváme kusy jejichž paroží má formu pravidelného osmeráka a členitější, s délkou paroží 50 cm a více, s dobře vyvinutým opěrákem

Jeleni s třetím parožím

- ponecháváme jedince s parožím korunového desateráka nebo členitější, s délkou lodyh 65 cm a více, s dobrými opěráky

Jeleni se čtvrtým až sedmým parožím

- ponecháváme jeleny se čtvrtým a pátým parožím, kteří mají oboustranně korunovou formu dvanáctěráka a členitější paroží s délkou nad 75 cm

- ponecháváme jeleny se šestým a sedmým parožím, které má oboustranně korunovou formu dvanáctěráka a členitější, s délkou nad 90 cm

Jeleni s osmým a starším parožím

- zhruba kolem dvanáctého roku života dosahují jeleni vrcholu kvality trofeje

- ponecháváme jedince s kvalitním parožím, u kterého ještě nejsou zřetelné znaky poklesu (stěhování hmoty parohu dolů atd.)

Lov je realizován podle plánu

Laně:

ponecháváme jedince ve špičkové kondici prokazatelně vodící

Poznámka: uvedená kritéria využíváme pro splnění redukčního plánu odlovu, nikoliv do likvidace části populace, která tato pomocná kritéria nesplňuje.